

Aplicacions Quadern

Autors: Juanjo Gómez, José Martín Eulàlia Ros i Montserrat Vega

Instruccions

Aquest fitxer conté documentació sobre les Aplicació Frase per a la tauleta sensible. Podeu imprimir i modificar, aquestes instruccions des del Windows si el teniu configurat adequadament.

Frase es una eina per treballar la construcció de frases de manera global a la Educació Infantil i Cicle Inicial de Primària

En el menú Fitxers

Especificar: Impressora: Orientació vertical

Opcions: Mida fulls: A4

Per modificar les làmines amb el PaintBrush sense perdre les mides quan imprimiu és necessari que la resolució gràfica del Windows sigui de 640 x 480

Feu un **clic** sobre el botons

**Aplicacions FRASE
per a la tauleta sensible**

Octubre de 1997

Aplicacions FRASE per a la tauleta sensible

Juanjo Gómez
José Martín
Eulàlia Ros
Montserrat Vega

Octubre de 1.997

Generalitat de Catalunya
Departament d'Ensenyament
Programa d'Informàtica Educativa

Índex

<i>Introducció</i>	4
Què és FRASE?	4
Versió Quadern	
Versió Write	
Versió Amipro	
Objectius	5
<i>L'entorn del treball a la tauleta: Les làmines</i>	5
Anàlisi de la zona de menú	6
Entrar i sortir de l'aplicació	
Seleccionar lletra manuscrita o lletra de pal	
Canviar el tipus de lletra a negreta i/o subratllada	
Punt i apart	
Esborrar	
Desplaçar el cursor	
Retorn	
Diccionari	
Iniciar un text nou	
Desar i recuperar del disc	
Imprimir	
Anàlisi de la zona d'escriptura	9
<i>Com crear noves aplicacions FRASE</i>	13
<i>Làmines aplicacions FRASE</i>	15

Introducció

Les aplicacions FRASE han estat creades com a eina alternativa per desenvolupar el treball de construcció de frases de manera global amb infants del primer cicle de la Educació Infantil i Cicle Inicial de Primària.

Pretén proporcionar als ensenyants d'un nou recurs per diversificar aquesta part del treball d'aprenentatge de la lecto-escriptura.

No es tracta d'un processador de textos, però sí d'una eina que permet a l'infant un primer contacte amb aquest tipus de programari sense la necessitat de conèixer prèviament el seu funcionament així com el del teclat convencional.

Amb aquestes aplicacions els nens i nenes podran confegir frases amb significat i veure els resultats de la seva tria escrits abans que hagin adquirit les necessàries habilitats lecto-escriptores per fer-ho.

Què és FRASE?

FRASE és un conjunt de 16 activitats de lecto-escriptura global per a la tauleta sensible i un processador de textos Windows. Hi ha dues versions una pel Write i l'altre per l'Ami Pro. Cada una de les activitats està associada a una làmina i a un arxiu “.tsw” diferents.

Han estat editades amb el programa TSWIN, l'editor d'aplicacions Windows per a la tauleta sensible. Aquest programa té la funció d'assignar a cada zona que hem definit de la tauleta, una seqüència de tecles que dona al programa haguem triat les ordres que volem que executi.

Per aquesta aplicació hem preparat tres versions:

Versió Quadern

És una versió MS-DOS que utilitza el programa Quadern, l'Adhoc com a verificador ortogràfic i l'ITST com a manegador de la tauleta. Pot funcionar amb un ordinador XT amb 1 Mg de RAM i pantalla CGA.

Versió Write

És una versió Windows en català que utilitza el Write com a processador de text. No disposa de verificador ortogràfic i pot funcionar en qualsevol màquina amb Windows. És recomanable en aquells equips amb pocs recursos.

Versió Amipro

Utilitza el Windows, l'Ami Pro en català com a editor de text i les Adaptacions de l'Ami Pro per primària. És recomanable quan les

màquines ho suportin i el alumnes hagin de seguir treballant amb aquest processador de text.

En instal·lar les aplicacions, apareixerà al vostre administrador de programes del Windows, una icona per a cada una de les 16 activitats. Fent “doble clic” sobre aquestes icones cridem a l’administrador de la tauleta i aquest arrenca el processador de text. Estan pensades per a que els infants puguin escriure els seus textos amb un processador de text fent servir la tauleta com a perifèric, sense necessitat de conèixer el funcionament del teclat. Això no impedeix que podeu fer-lo servir, simultàniament, així com el ratolí, si s’escau.

Objectius

Les activitats FRASE estan adreçades als infants que tot just s’inicien en l’aprenentatge de la lecto-escriptura amb la intenció de facilitar-los la tasca d’escriure per a que, des del principi, emprin l’escriptura com un eina per comunicar-se.

- Potenciar la lectura comprensiva.
- Potenciar l’escriptura com una eina de comunicació entre els infants no lectors i també amb els adults.
- Familiaritzar a l’infant amb l’editor de text i les processos bàsics d’escriure, corregir, enregistrar i imprimir.

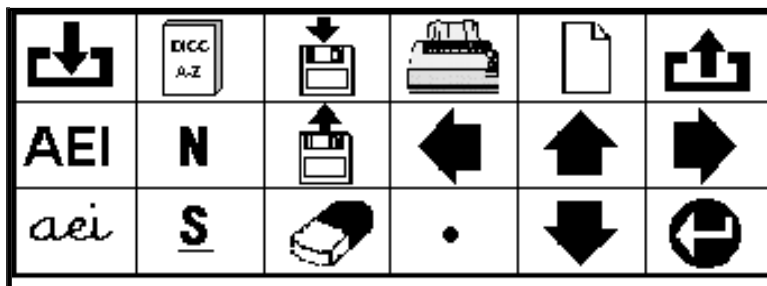
Totes aquestes aplicacions comparteixen una mateixa concepció i un conjunt d’icones i funcions. Les paraules, i no les lletres, són els elements de treball en els processos d’escriptura i d’edició.

L'entorn del treball a la tauleta: Les làmines

A cada una de les 16 làmines de les Aplicacions FRASE trobareu dues zones ben diferenciades:

- Zona de menú. Situada a la part inferior de la bosseta de plàstic, comuna a totes les aplicacions.
- Zona d’escriptura. Situada a la part superior de la bossa, n’hi ha una per a cada aplicació.

La zona de menú. Esta formada per una graella de 3x6. En cada una de 18 zones trobem icones que representen algunes de les funcions bàsiques de qualsevol processador de textos. Es a dir, cada una d’aquestes zones està relacionada a una seqüència de tecles que l’hi

envien al Write determinades ordres: imprimir, crear un full nou, canviar el tipus de lletra...

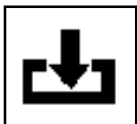
La zona d'escriptura està formada per una graella de 4x4 on és troben les unitats de significació, diferents per a cada una de les 16 aplicacions, representades per imatges que han estat agrupades segons la seva funció dins la frase. Cada una de les quadrícules d'aquesta zona està associada a una seqüència de tecles que l'hi envien a Write l'ordre d'escriure-les al full.

Anàlisi de la zona de menú

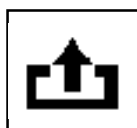
La plantilla de la zona de menú és la mateixa per a totes les aplicacions, no cal canviar-la.

A continuació, detallem la funció de cada una de les icones:

Entrar i sortir de l'aplicació.

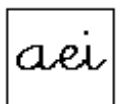
La icona d'entrada, està inactiva. En posteriors edicions li assignarem una funció.

Prémer la icona de sortida des de dins l'aplicació és equivalent a seleccionar l'opció de Sortir _sense desar_ del menú Fitxer de el Write. ATENCIÓ: NO DESACTIVA LA TAULETA.

Selecció de lletra manuscrita o lletra de pal.

Quan arrenca l'aplicació, per defecte, el Write es carrega amb el tipus de lletra Arial de mida 14.

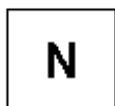

Aquesta canvia al tipus de lletra a script de mida 33 en la versió Write o la lletra definida a la macro LLIGADA.SMM a la versió Ami Pro. Les paraules s'escriuen en lletres minúscules excepte els subjectes que utilitzen les majúscules.

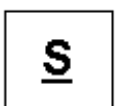

Aquesta icona torna a la lletra Arial 14 a la versió , o a la lletra definida a la macro PAL.SMM a la versió Ami Pro i les paraules s'escriuen en lletres majúscules.

Canviar el tipus de lletra a negreta i/o subratllada.

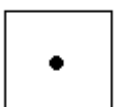
Prement la icona N canviarem a negreta el tipus de lletra de tot el que escriurem posteriorment. Si la tornem a prémer tornarem a l'estil normal.

Prement la icona S canviarem a subratllat el tipus de lletra de tot el que escriurem posteriorment. Si la tornem a prémer tornarem a l'estil normal.

Les accions són acumulatives, és a dir, podem fer la lletra negreta i subratllada alhora.

Punt i apart.

Prement aquesta icona escriurem un punt i baixarem una línia (RETORN)

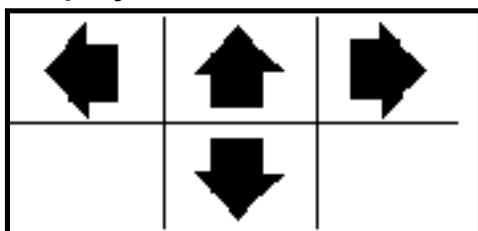
ATENCIÓ: A les làmines que us han estat distribuïdes no està dibuixat el punt en aquesta zona tot i que si està activada la funció. Dibuixeu el puntet vosaltres mateixos.

Esborrar.

Prement aquesta icona esborrarem la paraula que acabem d'escriure. Si la premem diverses vegades esborrarem endarrera paraula a paraula.

Desplaçar el cursor.

Aquestes quatre icones fan que el cursor es desplaci una línia amunt o avall i una paraula a la dreta o a l'esquerra. Tingueu en compten que només es desplaça sobre el text que ja heu escrit, és a dir, per baixar una línia avall caldrà que ja estigui creada bé per què l'haureu escrit, bé per què heu fet un RETORN . De la mateixa manera el cursor no es podrà desplaçar a la dreta si esteu al final de la línia, ni a l'esquerra si esteu al començament.

Retorn.

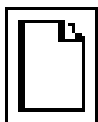
Aquesta icona està associada a la tecla RETORN. Insereix una línia.

Diccionari .

Aquesta icona activa un diccionari ortogràfic del programa. A la versió Write està INACTIVA ja que aquest programa no disposa de corrector ortogràfic.

Iniciar un text nou.

Aquesta icona crea un full nou. Compte! Ho fa sense desar el que estàveu fent. Seria equivalent a esborrar i tornar a començar.

Desar i recuperar del disc.

DESAR FITXERS

Aquesta icona permet desar el document actiu i està pensat per a que els nens i nenes puguin desar els treballs ells mateixos. El funcionament és lleugerament diferent segons sigui la versió.

A la versió WRITE l'arxiu es desa en un disquet que prèviament haurem posat a la unitat a:\. amb el nom del núm. de l'aplicació FRASE que esteu fent servir. (p.e. "1.wri" per a la làmina núm. 1. Com ja sabreu els fitxers ".wri" són els documents Write). Heu de tenir en compte que si voleu desar els treballs dels nens i nenes fent servir aquesta icona de la tauleta, cada nen/a haurà de tenir el seu disquet, ja que no permet canviar el nom de l'arxiu que deseu, i que, cada vegada que el nen treballi amb una mateixa làmina, desarà el seu treball amb aquest nom i per tant esborrarà l'anterior. D'aquesta manera un nen que hagi treballat amb les làmines 1, 2 i 3 i desat els seus treballs prement aquesta icona tindrà al seu disquet els arxius: 1.wri, 2.wri i 3.wri.

Si voleu desar-los al disc dur o amb un altre nom és millor que feu servir el teclat i el ratolí i les opcions del programa.

A la versió AMI PRO l'arxiu es desa al directori per defecte sempre amb el mateix nom TEMPORAL.SAM. D'aquesta manera en desar un treball s'esborra l'anterior i no s'acumulen fitxers al disc dur.

- Primera columna: té les imatges dels quatre personatges o subjectes que protagonitzen l'acció. S'ha creat un codi de COLOR DE FONTS que pretén unificar els personatges per "famílies" i s'escriuran amb majúscula inicial i sense espai al davant perquè els considerem inici de paràgraf.
- BLAU: són la família, i van acompanyats de l'article determinat (El pare, La mare, La nena, El nen, La tieta i L'avi).
- VERMELL: personatges de l'escola també acompanyats de l'article determinat (La mestra i El mestre).
- VERD: personatges anònims, amb article indeterminat, o que representen un ofici, amb article determinat. (Un noi, Una senyora, Un senyor, Un gos, Un gat, Una gallina, Un ratolí, El guàrdia, El carter i El mecànic).
- Segona columna: hi ha els dibuixos que representen les accions que poden fer els personatges o subjectes de la columna anterior. El COLOR DE FONTS es sempre el GRIS i les figures que representen les accions són simbòliques per a diferenciar-les dels personatges subjecte. A la part superior dreta de cada un d'aquest dibuixos hi ha una que pretén representar sintèticament l'acció.
- Tercera i quarta columnes: contenen els dibuixos que fan referència als diversos complements dels verb amb que completarem les frases. Aquest complements varien molt depenent de la làmina i no sempre s'han de combinar linealment. Es a dir, no sempre caldrà combinar una casella de la tercera columna amb una de la quarta per a completar la frase.

Tan a la segona columna com a la tercera i quarta, s'ecrirà automàticament un espai al davant de la primera paraula per tal que el/la nen/a no l'hagi d'escriure.

Les làmines.

A continuació descriurem, làmina a làmina, les unitats de significat associades a cada zona, allò que escriurem al document Write en prémer una zona de la tauleta:

Làmina 1			
El pare	renta	les jaquetes	els guants
La mare	planxa	els pantalons	els mitjons
La nena	cus	les camises	els calçotets
El nen	plega	els jerseis	les calces
Làmina 2			
La mestra	cuina	un pastis	de poma
La mare	menja	un gelat	de maduixa

El nen	tasta	melmelada	de xocolata
La nena	reparteix	un iogurt	de llimona

Làmina 3

Una senyora	assenyala	un cistell	a la botiga
El guàrdia	demana	una pilota	al quiosc
El nen	embolica	un caramel	al mercat
El mestre	compra	una revista	al supermercat

Làmina 4

El nen	fotografia	una nena	a casa
La nena	mira	una campana	al carrer
La mestra	escolta	un ocell	al camp
El mestre	toca	un cotxe	a la classe

Làmina 5

El mestre	pinta	una flor	en un paper
La mestra	dibuixa	un quadrat	al pati
El nen	esborra	una lletra	a la pissarra
La nena	enganxa	un esquirol	a la llibreta

Làmina 6

Un noi	serveix	l'aigua	a l'escola
La nena	vessa	la llet	a la platja
El nen	es beu	la xocolata	a la cuina
El pare	xarrupa	el suc	al bar

Làmina 7

La nena	remena	el pollastre	a la cuina
El nen	fregeix	els espaguetis	al càmping
El pare	serveix	el peix	a la platja
La mare	compra	els ous	a l'apartament

Làmina 8

Al matí	fa sol	i	a la muntanya
Al migdia	plou	mai	al poble
A la tarda	fa tempesta	poc	a la ciutat
A la nit	neva	molt	al camp

Làmina 9

Apliacions Frase

La nena	es desperta	content	al càmping
El nen	dorm	enfadat	a l'apartament
La mare	es dutxa	al matí	a l'hotel
El pare	menja	a la nit	a casa

Làmina 10

El nen	xiula	i	a casa
La mare	canta	no	a l'escola
La mestra	plora	poc	al matí
El carter	riu	molt	a la nit

Làmina 11

Un noi	té	calor	a l'excursió
La tieta	passa	fred	a la cuina
Un gos	no té	son	al pati
Un gat	no passa	gana	al camp

Làmina 12

La mare	dorm	amb el fill	a la terrassa
La nena	juga	amb la mare	a la sala
L'avi	parla	amb el germà	a la cuina
El pare	menja	amb l'avi	al dormitori

Làmina 13

Un senyora	baixa	per la porta	a la botiga
Un senyor	puja	a l'habitació	de l'escola
La nena	entra	al pati	de l'estació
El nen	surt	per l'escala	de casa

Làmina 14

Un gos	camina	pel carrer	de la platja
Un gat	corre	pel bosc	del poble
Una gallina	salta	per l'escala	del castell
Un ratolí	cau	pel camí	de la muntanya

Làmina 15

La nena	telefona	al policia	pel matí
---------	----------	------------	----------

El nen	saluda	a la família	per Nadal
L'avi	paga	al mecànic	per les vacances
La tieta	escriu	a una senyora	per l'aniversari

Làmina 16			
El nen	arregla	una pilota	a l'escola
La nena	agafa	un cistell	a casa
El mecànic	porta	un cotxe	al taller
Un noi	deixa	una bicicleta	al carrer

Com crear noves aplicacions FRASE

Les aplicacions FRASE han estat pensades per que en podeu crear de noves, adaptades a les vostres necessitats, amb certa facilitat. Com ja hem explicat al començament, estan associades a fitxers ".tsw" generats per TSWIN -el gestor de la tauleta per a Windows-. Si voleu crear noves activitats, heu de seguir els següents passos.

1. Dissenyeu l'aplicació. Penseu quins subjectes, accions i complements voleu assignar a cada casella de la zona d'escriptura de la tauleta.
2. Feu una nova làmina, amb dibuixos que representin els conceptes que voleu treballar, prenent com a exemple les mides de les làmines FRASE.
3. Arrenqueu el TSWIN. Si no teniu endollada la tauleta a l'ordinador us donarà el missatge: "No es localitza la tauleta". Premeu "d'acord". TSWIN no necessita la tauleta per a treballar.
4. Al menú "Fitxer" trieu l'opció "Obrir". Busqueu el directori Tauleta i dins d'aquest Write (si és allà on teniu les aplicacions FRASE) i trieu el fitxer FRASE.TSW
5. El programa us mostrarà una tauleta amb les zones dibuixades tal i com estan dissenyades en l'aplicació que hagueu obert. Podreu veure que la plantilla és la mateixa per a totes les aplicacions i que el lloc dels dibuixos (a la zona d'escriptura) hem anomenat les caselles com a quadrícula de doble entrada A1, B1, C1, etc..
6. Si cliqueu amb el ratolí cada una d'aquestes zones podreu llegir a la casella "Tecles:" la seqüència de tecles que té assignades. Cada vegada que poseu el cursor a la casella "Tecles:" us apareixerà a la dreta un teclat virtual que serveix per escriure els codis de determinades funcions. No el necessiteu per a fer els canvis que us proposem.

7. No canvieu mai les seqüències de tecles de la zona de menú.
8. Heu d'anar canviant, zona per zona, les paraules que vulgueu assignar a la zona d'escriptura. Per fer-ho cliqueu a la tauleta dibuixada la zona a la que voleu assignar una o diverses paraules noves. Cliqueu després a la casella "Tecles:", esborreu el que hi ha i escriviu la vostra proposta.
9. Heu de tenir en compte que el Write escriurà exactament el que vosaltres poseu en aquesta casella, per tant poseu majúscula inicial, si així ho voleu, a les zones de la columna 1 i no oblideu posar un espai davant de les accions i els complements a les columnes 2,3 i 4, sinó quan el nen premi dues zones consecutivament si li enganxaran les paraules.

IMPORTANT: Si voleu que els nens puguin desar al disquet els treballs que facin amb la nova aplicació que heu creat cal que canvieu la seqüència de tecles de les zones DESAR AL DISQUET i RECUPERAR DEL DISQUET.

Exemple:

Si heu carregat per modificar l'activitat Frase1.tsw, a la zona DESAR hi haurà la següent seqüència:

%Fn{|Espera 1}a:\1{ENTER}

on "1" és el nom del fitxer Write que es desarà al disquet quan el nen premi aquesta zona a la tauleta.

Heu de canviar l'1 pel nom que vulgueu que tinguin els fitxer creats amb la vostra aplicació (p.e.: "16", o "conte" o qualsevol altre que vulgueu)

A la zona RECUPERAR hi haurà la següent seqüència:

%FO{|Espera 1}a:\1{ENTER}

Heu de canviar l'1 pel nom que hagueu posat a la zona DESAR.

Un cop hagueu modificat totes les caselles de la zona d'escriptura, trieu l'opció "Desar" al menú "Fitxer" i doneu un nom nou a la vostra aplicació. Si no ho feu perdreu el fitxer que heu obert de model, ja el vostre prendrà el seu nom. Una manera fàcil és continuar amb la numeració: 18,19...

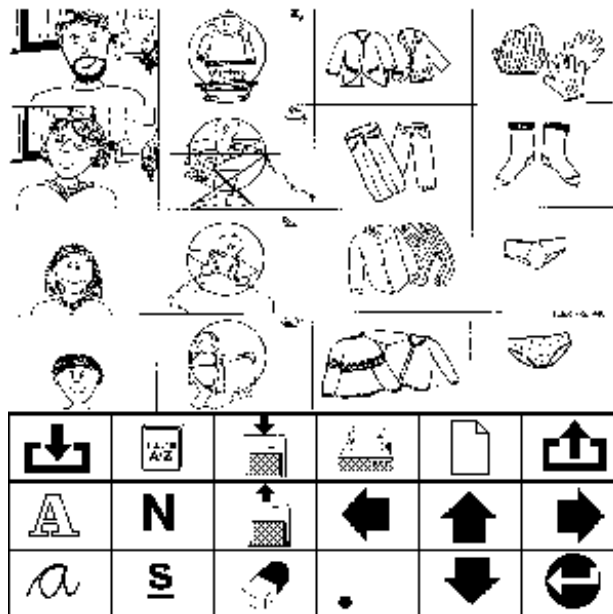
Instruccions

Aquest fitxer conté la làmina de l'aplicació **Frase 1** per a la tauleta sensible. Podeu imprimir i modificar aquesta làmina des del Windows si el teniu configurat adequadament.

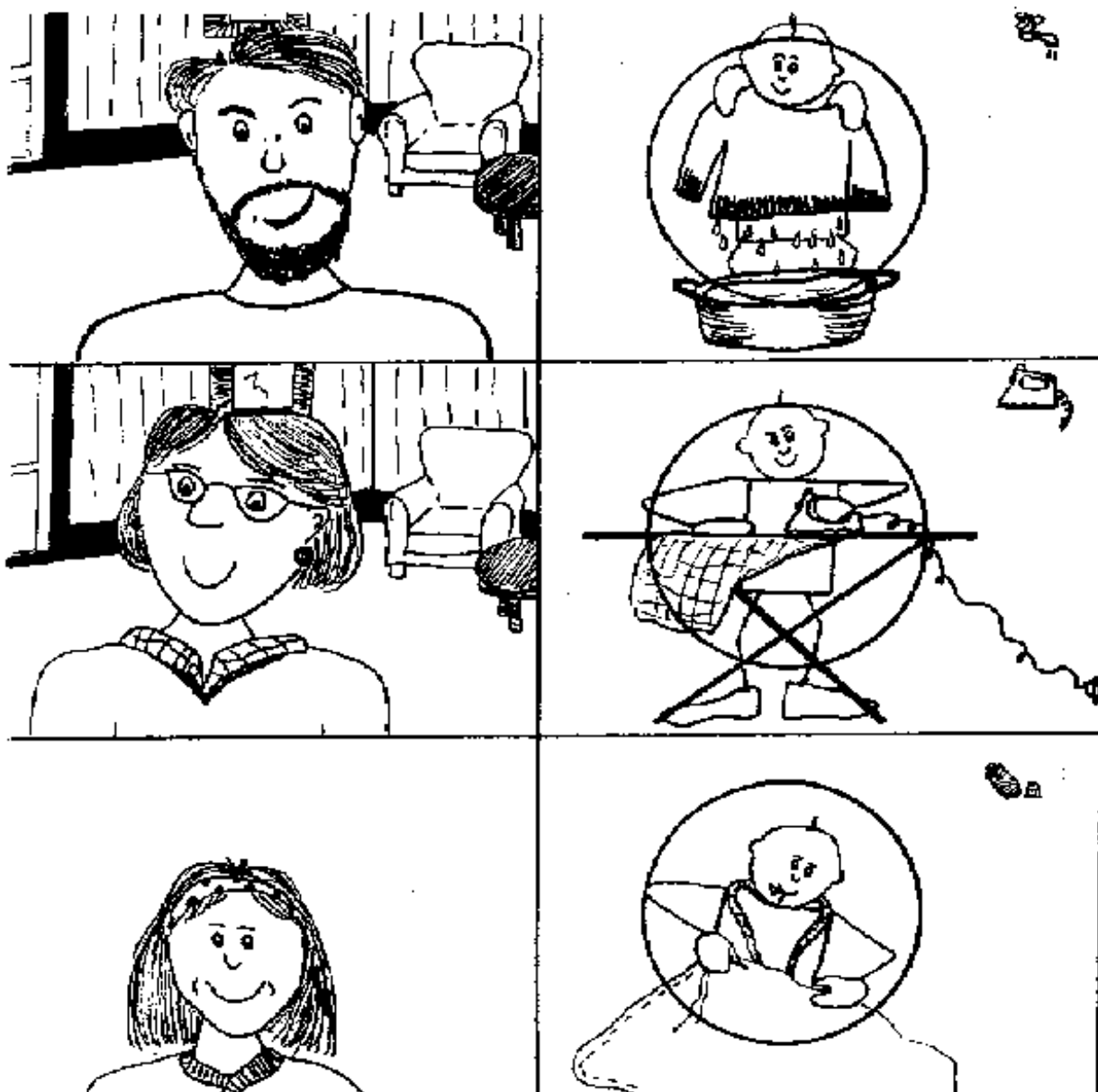
En el menú Fitxers
Especificar Impressora:
Orientació vertical

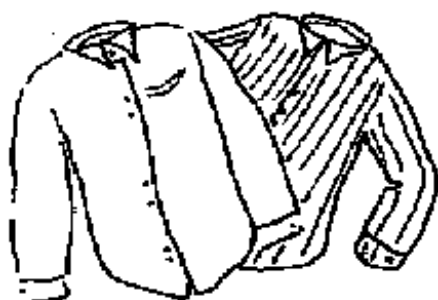
Options:
Mida fulls: A4

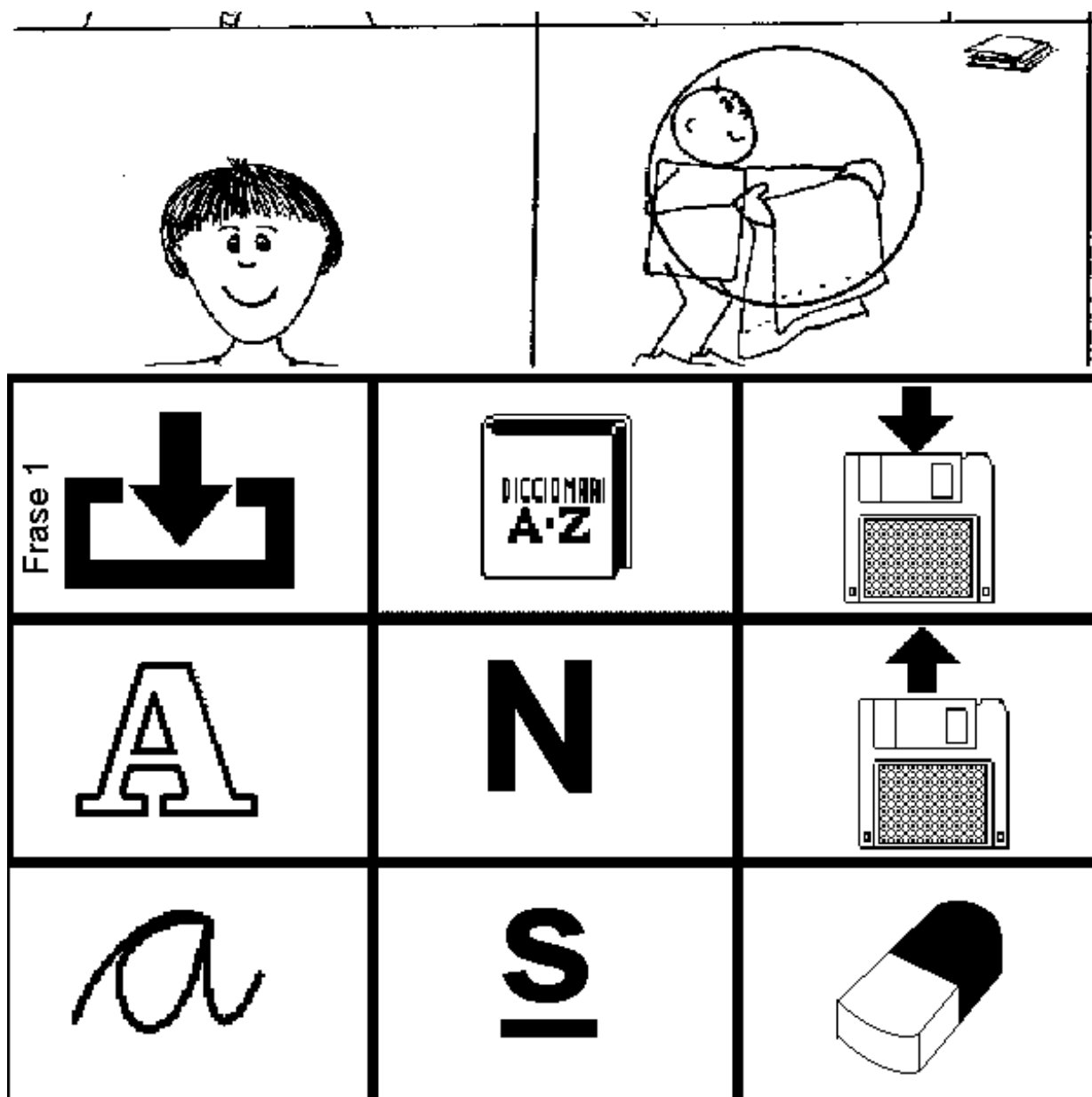
La làmina de l'aplicació Frase 0 s'imprimirà en quatre peces que haureu de muntar segons la figura

Eulàlia Ros 1993

